

۳۰۹۵۰ / ۴۲۸۴۷

جمهوری اسلامی ایران
ریاست جمهوری

معاون حقوقی رئیس جمهور

الله
بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
الله أكبر
والله أعلم

119Y /a/ 1 a

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ

سلام و احترام:

بازگشت به تصمیم هیئت محترم وزیران مبنی بر ارائه متن سورننظر معاونت حقوقی تحت عنوان لایحه جامع شفاقت (موضع نامه شماره ۱۷۵۱/۴۱۰۹/۵۵۰ مورخ ۱۳۹۷/۴/۵) به استحضار می‌رساند با توجه به گستردگی ابعاد و موضوعات متنوع لایحه و صرفانظر از مدت محدود مقرر، به بیوست متن پیشنهادی لایحه فوق الذکر که توسط کارگروه تخصصی منتخب این معاونت و با تشکیل جلسات متعدد و انجام ۲۶۴ نفر ساعت مطالعه و بررسی طی یک ماه گذشته (علاوه بر مطالعاتی که در سال گذشته نسبت به موضوع به عمل آمده بود) تهییه و تنظیم گردیده، جهت طی مراحل و تشریفات قانونی موضوع نامه یادشده ارسال و تقدیم می‌گردد.

at
Received
[initials] D.W.

روشن شنیده

لکه جناب آفای دکتر واعظی رئیس محترم دفتر رئیس جمهور و میرپرست نهاد، بازگشت به نامه شماره ۵۷۳۰۴ مورخ ۱۳۹۷/۸/۴ چهت استحضار

لکه جناب آفای حاجی میرزا ایش دبیر محترم هیئت دولت، بازگشت به نامه شماره ۱۴۷۵۱ مورخ ۱۳۹۷/۴/۵ چهت استحضار

لکه معاوقت امور حقوقی دولت - امور تنظیم لوایح و تصویب‌نامه‌ها و دفاع از مصوبات دولت - ۳۵۹۵۱/۱

میتوانند بگویند این نتایج میتوانند تأثیرگذار بر تفکر و تجربه کارکنان باشند.

معاون حقوقی رئیس جمهور

(۱) جمهوری اسلامی ایران
ریاست جمهوری

۳۵۹۵۰/۴۲۵۹۲
شماره
تاریخ ۱۳۹۷/۴/۵
بیان

رئیس
جمهوری
جمهوری اسلامی ایران
با سلام
ملاعظ فرمائی
واعظ ۱۴۰۵

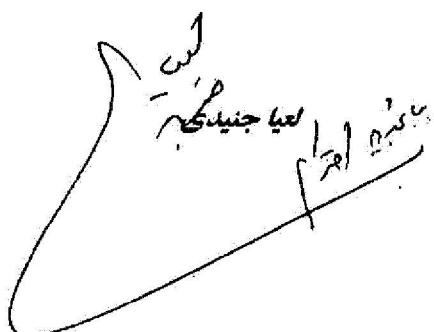
بسم الله الرحمن الرحيم

جناب آقای دکتر جهانگیری
معاون اول محترم رئیس جمهور

۱۳۹۷/۰۱/۱۵

با سلام و احترام؛

بازگشت به تصمیم هیئت محترم وزیران مبنی بر ارائه متن مورد نظر معاونت حقوقی تحت عنوان لایحه جامع شفافیت (موضوع نامه شماره ۵۵۰۹/۴۱۷۵۱ مورخ ۱۳۹۷/۴/۵)، به استحضار می‌رساند با توجه به گستردگی ابعاد و موضوعات متعدد لایحه و صرف نظر از مدت محدود مقرر، به پیوست متن پیشنهادی لایحه فوق الذکر که توسط کارگروه تخصصی منتخب این معاونت و با تشکیل جلسات متعدد و انجام ۲۶۴ نفر ساعت مطالعه و بررسی طی یک ماه گذشته (علاوه بر مطالعاتی که در سال گذشته نسبت به موضوع به عمل آمده بود) تهیه و تنظیم گردیده، جهت طی مراحل و تشریفات قانونی موضوع نامه یادشده ارسال و تقدیم می‌گردد.

رونوشت:

لهم جناب آقای دکتر واعظی رئیس محترم دفتر رئیس جمهور و سپریست نهاد، بازگشت به نامه شماره ۵۷۳۱۴ مورخ ۱۳۹۷/۵/۴ جهت استحضار

لهم جناب آقای حاجی میرزا بیان دبیر محترم هیئت دولت، بازگشت به نامه شماره ۵۵۱۰۹/۴۱۷۵۱ مورخ ۱۳۹۷/۴/۵ جهت استحضار

لهم معاونت امور حقوقی دولت - امور تنظیم لوایح و تصویب نامه‌ها و دفاع از مصوبات دولت - ۳۵۹۵۰/۱

معاون حقوقی رئیس جمهور

(P)
جمهوری اسلامی ایران
ریاست جمهوری

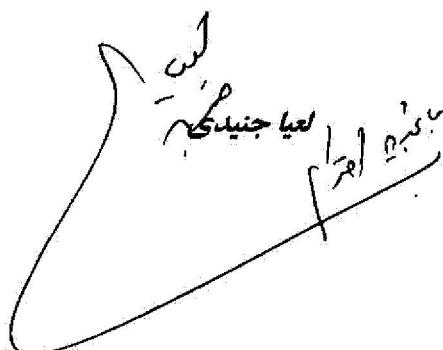
۳۵۹۵۰/۴۲۵۹۲
.....
شماره
تاریخ ۱۴۰۰/۰۵/۰۷
.....
پیوست

بسم الله الرحمن الرحيم

جناب آقای دکتر جهانگیری
معاون اول محترم رئیس جمهور

با سلام و احترام؛

بازگشت به تصمیم هیئت محترم وزیران مبنی بر ارائه متن موردنظر معاونت حقوقی تحت عنوان لایحه جامع شفافیت (موضوع نامه شماره ۵۵۰۰۹/۴۱۷۵۱ مورخ ۱۳۹۷/۰۵/۰۵) به استحضار می‌رساند با توجه به گسترده‌گی ابعاد و موضوعات متنوع لایحه و صرف نظر از مدت محدود مقرر، به پیوست متن پیشنهادی لایحه فوق الذکر که توسط کارگروه تخصصی منتخب این معاونت و با تشکیل جلسات متعدد و انجام ۲۶۴ نفر ساعت مطالعه و بررسی طی یک ماه گذشته (علاوه بر مطالعاتی که در سال گذشته نسبت به موضوع به عمل آمده بود) تهییه و تنظیم گردیده، جهت طی مراحل و تشریفات قانونی موضوع نامه یادشده ارسال و تقدیم می‌گردد.

رونوشت:

- لله جناب آقای دکتر واعظی رئیس محترم دفتر رئیس جمهور و سرپرست نهاد، بازگشت به نامه شماره ۵۷۳۰۴ مورخ ۱۳۹۷/۰۵/۰۴ جهت استحضار
- لله جناب آقای حاجی میرزا بیرونی دبیر محترم هیئت دولت، بازگشت به نامه شماره ۵۵۰۰۹/۴۱۷۵۱ مورخ ۱۳۹۷/۰۵/۰۵ جهت استحضار
- لله معاونت امور حقوقی دولت - امور تنظیم لوایح و تصویب نامه‌ها و دفاع از مصوبات دولت - ۳۵۹۵۰/۱

پیش‌نویس لایحه جامع شفافیت

تهیه شده در

معاونت حقوقی ریاست جمهوری

۱۳۹۷/۵/۱۳

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

فهرست مطالب

۱	بخش اول: کلیات.....
۴	بخش دوم: قواعد عمومی شفافیت.....
۹	بخش سوم: قواعد اختصاصی شفافیت.....
۹	فصل اول - شفافیت مقررات گذاری
۱۴	فصل دوم : شفافیت فرآیند تعقیب و رسیدگی مراجع قضایی و غیر قضایی.....
۱۷	فصل سوم - شفافیت اجرایی.....
۱۷	الف- شفافیت اقتصادی.....
۱۹	ب- شفافیت سیاسی
۲۰	ج- شفافیت فرهنگی و آموزشی
۲۱	د- شفافیت اداری
۲۴	ه- شفافیت زیست محیطی
۲۵	بخش چهارم : شورای عالی شفافیت.....
۲۷	الف- کمیسیون امور مالی و اقتصادی
۲۷	ب- کمیسیون تحقیق و تدوین قوانین و مقررات کشور
۲۸	ج- کمیسیون امور سیاسی، امنیتی و قضایی
۲۹	د- کمیسیون امور اجتماعی، فرهنگی و آموزشی
۳۰	بخش پنجم : سایر مقررات

پیش نویس لایحه جامع شفافیت

بخش اول: کلیات

ماده ۱- به منظور تأمین و تضمین اصل حق دسترسی افراد به اطلاعات قانون «شفافیت» با اهداف زیر به تصویب می‌رسد:

- ۱- بهبود اعتماد عمومی به نظام جمهوری اسلامی ایران،
- ۲- بهبود شفافیت سازمانی، اداری و اطلاعاتی مؤسسات عمومی،
- ۳- برقراری و ارتقای شفافیت در زمینه‌های سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، قضایی، تکنیکی، امنیتی و دفاعی در کشور،
- ۴- شفاف کردن نظام ارتباطی در بخش عمومی
- ۵- شفاف کردن موقعیت‌های تعارض منافع شخصی با منافع عمومی،
- ۶- ارتقای پاسخگویی مقامات، مسؤولان و کارمندان،
- ۷- ارتقای سلامت نظام اداری و مقابله با فساد،
- ۸- بهینه‌سازی فرآیند تصمیم‌گیری در مراجع عمومی،
- ۹- نظارت مستقیم مردم بر اعمال کارگزاران دولت و حکومت،

ماده ۲- واژگان و اصطلاحات به کار رفته در این قانون به شرح زیر تعریف می‌شوند:

- ۱- **شفافیت:** عبارت است از دسترسی یا امکان دسترسی افراد یا عموم مردم یا مراجع نظارتی به اطلاعات، صلاحیت‌ها و عملکردهای مؤسسات، مقامات و کارمندان مشمول این قانون
- ۲- **اطلاعات:** هر نوع داده اعم از آنکه در اسناد مندرج باشد یا به طور شفاهی بیان شود یا در یک نرم افزار یا شبیه‌سازی ذخیره و ضبط شده باشد.
- ۳- **داده‌های شخصی:** داده‌هایی که به شخص یا هويت او ارتباط دارد نظیر نام و نام خانوادگی، نشانی‌های محل سکونت و کار، وضعیت زندگی خانوادگی، عادتهای فردی، ناراحتی‌های جسمی و روحی، شماره حساب بانکی، بیمه‌نامه، شماره‌های شناسنامه، خودرو، گذرنامه، رمز عبور و غیره است.
- ۴- **اطلاعات عمومی:** اطلاعات غیر شخصی نظیر خواص، آیین‌نامه‌ها، آمار، ارقام ملی، رسمی، اسناد و مکاتبات اداری که در مؤسسات عمومی تولید می‌شود.

- ۵ - حريم خصوصی: قلمرویی از زندگی هر شخص که برابر عرف یا قانون، مصون از دسترسی دیگران است.
- ۶ - اسرار دولتی: اطلاعاتی اعم از نوشته یا غیر آن است که به موجب قانون، انتشار عمومی آن ممنوع یا تابع محدودیت های قانونی است.
- ۷ - مؤسسه عمومی: سازمانها و نهادهای وابسته به حکومت به معنای عام کلمه شامل تمام ارکان و اجزاء آن که در مجموعه قوانین جمهوری اسلامی ایران آمده است.
- ۸ - مؤسسه خصوصی: کلیه اشخاص حقوقی غیر از مؤسسات عمومی مذکور در بند «۷» این ماده است.
- ۹ - مؤسسه خصوصی ارائه دهنده خدمات عمومی: مؤسسه خصوصی که وظیفه قانونی آن ارائه خدمات عمومی است مانند اتحادیه سراسری کانونهای وکلای دادگستری ایران (اسکودا)، کانون وکلای دادگستری، سازمان نظام پزشکی، سازمان نظام مهندسی، اتاق های بازرگانی، کانون کارشناسان رسمی دادگستری.
- ۱۰ - کارمند: فردی است که براساس ضوابط و مقررات مربوط، به موجب حکم مقام صلاحیت دار یا قرارداد، در یکی از مؤسسات عمومی به خدمت پذیرفته می شود.
- ۱۱ - مقامات: مراد از مقامات کلیه اشخاص مذکور در ماده (۳) قانون رسیدگی به دارایی مقامات، مسئولان و کارگزاران جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۹۱/۲/۱۷ است.
- ۱۲ - شخص ذیربخط: شخص حقوقی که موضوع فعالیت یا اهدافی که در اساسنامه اش مقرر شده با موضوع یا هدف تصمیم مؤسسه عمومی هم جهت، هم سنخ یا مشابه باشد،
- ۱۳ - شخص ذی نفع: شخص حقیقی یا حقوقی که از تصمیم احتمالی مؤسسه عمومی مستقیماً منتفع یا متضرر می شود.
- ۱۴ - تشکل مردم نهاد: نهاد غیردولتی است که تحت هر عنوان به صورت داوطلبانه، غیرانتفاعی و برای اهداف غیرسیاسی ایجاد شده و به ثبت رسیده است.
- ۱۵ - بنگاه: واحد اقتصادی که در تولید کالا یا ارائه خدمت، فعالیت می کند اعم از آنکه شخصیت حقوقی یا شد یا نباشد.
- ۱۶ - تعارض منافع: عبارت از موقعیتی است که منافع شخصی مقامات و کارمندان مؤسسات عمومی با منافع عمومی در تعارض قرار می گیرد یا مقامات و کارمندان مجبور را لزی طرفی خارج می سازد.
- ۱۷ - منافع شخصی: منظور منافعی است اعم از بالفعل و بالقوه، مالی و غیرمالی که تماماً یا جزئیاً عاید یک شخص، بستگان، شرکا یا نمایندگان او می شود.

۱۸ - دسترسی: عبارت است از امکان دستیابی، رویت و آگاهی از مفاد داده‌ها یا در اختیار گرفتن اسناد و ابزارهای حاوی اطلاعات به گونه عملی یا مجازی.

۱۹ - فساد: هرگونه فعل یا ترک فعلی است که توسط هر شخص حقیقی یا حقوقی به صورت فردی، جمعی یا سازمانی که عمداً و با هدف کسب هرگونه منفعت یا امتیاز مستقیم یا غیرمستقیم برای خود یا دیگری، با نقض قوانین و مقررات کشوری انجام پذیرد یا ضرر و زیانی را به اموال، منافع، منابع یا سلامت و امنیت عمومی و یا جمعی از مردم وارد نماید نظیر رشاء، ارتقاء، اختلاس، تبانی، سوءاستفاده از مقام یا موقعیت اداری، سیاسی، امکانات یا اطلاعات، دریافت و پرداختهای غیرقانونی از منابع عمومی و انحراف از این منابع به سمت تخصیص‌های غیرقانونی، جعل، تخریب یا اختفاء اسناد و سوابق اداری و مالی.

۲۰ - شرکت تابعه: شرکتی است که صد درصد سهام یا اکثریت مطلق سهام آن در مالکیت و کنترل مدیریتی شرکت اصلی است.

۲۱ - شرکت وابسته: شرکتی است که کمتر از پنجاه درصد سهام آن در مالکیت شرکت دیگری است ولی در کنترل مدیریتی آن شرکت قرار دارد.

ماده ۳- اشخاص مشمول این قانون عبارتند از:

الف - قوای سه‌گانه مجریه، مقننه، قضاییه و نهادهای وابسته و تابعه آن‌ها

ب- دستگاه‌های اجرایی مذکور در مواد (۱) تا (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸

پ - واحدهای زیر نظر مقام رهبری اعم از نظامی و غیرنظامی و تولیت استان‌های مقدس و موقوفات

ت - شوراهای اسلامی عالی استان، شهرستان، شهر و روستا و مؤسسات خصوصی حرفه‌ای عهده‌دار مأموریت عمومی

ث- شورای نگهبان، شورای عالی انقلاب فرهنگی، شورای عالی فضای مجازی، شورای عالی امنیت ملی، مجمع تشخیص مصلحت نظام

ج- احزاب

چ- دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی

بخش دوم: قواعد عمومی شفافیت

ماده ۴- اشخاص مشمول این قانون باید اطلاعات زیر را جز در مواردی که طبق قانون نحوه طبقه‌بندی اسناد سری و محترمانه دولتی مصوب ۱۳۵۳ طبقه‌بندی شده باشد در پایگاه اطلاع‌رسانی خود منتشر کرده و در دسترس عموم قرار دهند:

- ۱ - سند تأسیس، اساسنامه قانونی، چارت تشکیلات سازمانی و شرح وظایف و اختیارات،
- ۲ - عین احکام انتصاب و سوابق تحصیلی و اجرایی رئیس و مدیران و کارکنان،
- ۳ - روش انتخاب یا انتصاب و عزل و استعفای رئیس و مدیران ارشد،
- ۴ - مشخصات و شرح وظایف کارکنان،
- ۵ - اطلاعات راجع به مؤسسات و شرکت‌های تابع یا وابسته،
- ۶ - اطلاعات راجع به املاک و ساختمان‌های تحت تملک یا در تصرف یا مورد بهره‌برداری،
- ۷ - اطلاعات راجع به منابع و محل‌های تأمین بودجه و اعتبارات، میزان بودجه‌های سالانه، تخصیص یافته، نحوه مصرف از جمله گزارش‌های عملکرد و گزارش تفریغ بودجه و بازرگانی و حسابرسی ظرف سه ماه پس از تصویب در مجلس شورای اسلامی،
- ۸ - اطلاعات راجع به فرآیندهای محاسبه هزینه‌های ارائه خدمات، تعریف‌ها، جذب نیرو، ترفیع و ارتقا و تشویق کارکنان، استفاده از تسهیلات و امکانات رفاهی و رسیدگی به گزارش‌ها و تخلفات،
- ۹ - برنامه‌های مصوب و گزارش‌های پیشرفت مربوط،
- ۱۰ - شیوه‌ها و برنامه زمانی گزارش‌دهی، پاسخگویی و نظارت‌پذیری عمومی و درون سازمانی،
- ۱۱ - عنوانین جرایم و مجازات‌ها و تخلفات مربوط به حوزه صلاحیت مؤسسه و آیین تعقیب آنها،
- ۱۲ - گزارش‌های عملکرد سالانه و ادواری،
- ۱۳ - اطلاعات راجع به هدایا، موقوفات و هر نوع انتقال بلاعوض اعم از داخلی و خارجی،
- ۱۴ - اسباب موجهه و دلایل توجیهی رأی در آرای صادره و انتشار آرای قطعی و تصمیمات صادره از مراجع قضایی و غیرقضایی له یا عليه،
- ۱۵ - فرآیند تشکیل مرجع داوری، چگونگی انتخاب داوران، زمان رسیدگی، صدور و ابلاغ رأی داوری توسط سازمانها و مراکز داوری مانند مرکز داوری اتفاق بازگانی ایران، مرکز داوری منطقه‌ای تهران،
- ۱۶ - اطلاعات جامع راجع به فعالیتهای تخصصی هر دستگاه،

۱۷ - فهرست نهادهای تصمیم‌گیر جمعی که در سطح وزارتی، بین وزارتی، بین قوهای یا فراقوهای تحت هر عنوان نظیر هیئت، کمیسیون، ستاد و کارگروه تشکیل می‌شود و رئیس مؤسسه، رئیس یا عضو اصلی یا ناظرانها است به علاوه تعداد جلساتی که مؤسسه در آنها شرکت دارد،

۱۸ - فهرست خدمات و فعالیت‌های مستلزم اخذ مجوز، مستند قانونی و شرایط قانونی صدور مجوز، فرایند صدور هر مجوز، مدت اعتبار هر مجوز و شرایط تمدید، مشخصات اشخاص دارای مجوز و واحدهای فعال بر اساس مجوزهای صادره، نحوه نظارت بر شرایط مقرر در مجوزها و مستولیت مؤسسه در قبال مجوزهای صادره،

۱۹ - فرصت‌های کاری موجود در مؤسسه از جمله فرصت‌های استخدامی، فرصت‌های سرمایه‌گذاری، همکاری در سایر قالب‌های مشارکت و شرایط استفاده از آین فرصت‌ها، موارد جاری همکاری و مشارکت، اسمی شرکا و همکاران و نحوه مشارکت و همکاری هر کدام در فعالیت‌های مؤسسه،

۲۰ - اطلاعات آماری در پایگاه اطلاع‌رسانی مؤسسه راجع به:

الف: دعاوی له و عليه سازمان با تفکیک بین دعاوی کیفری، دعاوی حقوقی، دعاوی خارجی، حل اختلاف از طریق مراجعته به داوری داخلی یا خارجی، امور مربوط به نقض قانون اساسی توسط مؤسسات عمومی و دعاوی مطروح در دیوان عدالت اداری، دعاوی راجع به تخلفات اداری، حل اختلاف در معاونت حقوقی ریاست جمهوری، دعاوی علیه روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها، مشخصات وکلا و داوران طرف قرارداد، هزینه‌های دادرسی، تعداد دعاوی که مؤسسه در آن داد برد و داد باخته شده است و ارزش ریالی داد خواسته،

ب: عملکرد حوزه صلاحیت خود از جمله آمار خدمات ارائه شده، تعداد مراجعته‌کنندگان، تعداد درخواست‌های رسیدگی شده و در حال رسیدگی، تعداد بازرسی‌های میدانی، تعداد اعتراض‌ها از عملکرد مؤسسه یا کارکنان آن،

پ: فعالیت‌های پژوهشی و آموزشی و نتایج حاصل، مشتمل بر طرح‌های پژوهشی مصوب و اجرا شده، طرح‌نامه‌ها و مشخصات مجریان آنها، بودجه پژوهشی و آموزشی، دوره‌های آموزشی برگزار شده و مشخصات مجری دوره‌ها و شرکت‌کنندگان،

۲۱ - گزارش سفرهای خارجی غیرثابت مقامات و کارکنان، اهداف و دلایل سفر، ترکیب هیأت همراه و ریاست آن، مکانهای بازدید شده، اشخاص ملاقات شده، مدت سفر، هزینه‌های سفر، هدایای داده یا گرفته شده، صورت مذاکرات و نتایج سفر،

۲۲ - اطلاعات راجع به تماس‌هایی که به طور کتبی یا شفاهی یا با مجاری الکترونیک، به طور مستقیم یا با واسطه، از سوی مقامات عمومی فعلی یا گذشته یا افراد بخش خصوصی برای تحقق منافع شخصی یا جمعی با هر یک از مراجع یا مقامات اداری - اجرایی یا تقنیی یا قضایی یا نظارتی صورت می‌گیرد خواه در قبال دریافت عوض مالی یا غیرمالی باشد خواه بدون عوض،

۲۳ - متن، متمم و الحالات کلیه قراردادهای مربوط به معاملات متوسط و بزرگ که از سوی مؤسسات عمومی یا زیرمجموعه‌های آنها، با رعایت تشریفات مناصبه و مزایده یا با ترک تشریفات با بنگاه‌های خصوصی، تعاونی دولتی یا عمومی غیردولتی منعقد می‌شود همچنین اسمی و مشخصات کلیه پیمانکاران فرعی با واسطه یا بی واسطه،

دستورالعمل نحوه انتشار و دسترسی به قراردادها ظرف ۳ ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون از سوی شورای عالی شفافیت تصویب می‌شود.

تبصره: واگذاری موضوع قراردادهای موصوف نباید منجر به انتقال قرارداد شود یا به نحوی به عمل آید که پیمانکار اصلی را در موقعیت دلال یا واسطه قرار دهد.

۲۴ - گزارش کمک‌هایی که از محل بودجه عمومی در اختیار اشخاص حقیقی و حقوقی از جمله در اختیار تشكیل‌های مردم‌نهاد قرار می‌گیرد مشتمل بر مستند قانونی کمک، مشخصات کمک‌گیرنده، جهت کمک، میزان و کیفیت کمک پرداختی، تاریخ کمک و گزارش مصرف کمک در محل مورد نظر، کمک‌هایی که مؤسسات عمومی در اجرای وظایف ذاتی خود در اختیار اشخاص نیازمند قرار می‌دهند نظیر کمک‌های کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور، با رعایت حریم خصوصی دریافت‌کنندگان گزارش خواهد شد.

وزارت‌خانه‌های اطلاعات، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و امور خارجه، گزارش کمک‌های خود را به کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی، شورای عالی امنیت ملی و شورای عالی شفافیت تقدیم خواهند کرد. این گزارش در صورت تأیید شورای عالی شفافیت در دسترس عموم قرار خواهد گرفت.

۲۵ - وضعیت‌های تعارض منافع

وضعیت‌های تعارض منافع از حیث مصاديق نوعی توسط شورای عالی شفافیت راساً یا به پیشنهاد اشخاص مشمول به تصویب می‌رسد،

۲۶ - گزارش سالانه درباره شفافیت در فرآیند تصمیم‌گیری از جمله موارد زیر تا پایان خرداد هر سال

- فرایند های تصمیم گیری، فهرست تصمیمات اتخاذ شده از سوی مؤسسه در طول سال،
 - مجموع توصیه های جمع آوری شده در طی فرآیندهای تصمیم گیری،
 - فهرست جلسات مشورتی، به بحث عمومی گذاشتن پیش نویس تصمیمات و جلسات عمومی و همه پرسی های محلی،
 - فهرست مواردی که اقدامات یا تصمیمات مؤسسات عمومی برخلاف قانون حاضر بوده و مجازات هایی که به دلیل نقض این قانون برآنها اعمال شده است،
- ۲۷ - تمامی مصوبات اشخاص مشمول و مصوبات مرتبط با آن از جمله سیاست های کلی نظام، احکام قوانین برنامه های پنج ساله توسعه، اسناد ملی، قوانین و مقررات، آینین نامه های داخلی، تصویب نامه ها، پخش نامه ها، دستور العمل ها و شیوه نامه ها
- مصطفوبات فوق باید علاوه بر پایگاه اطلاع رسانی مؤسسه، در سامانه ملی قوانین و مقررات کشور (معاونت حقوقی ریاست جمهوری)، منتشر شده و در دسترس عموم قرار گیرد.
- تبصره: تمامی اطلاعات موضوع قانون نحوه طبقه بندی اسناد سری و محترمانه دولتی مصوب ۱۳۵۳، پس از گذشت مدت سی سال از تاریخ صدور آن جهت آگاهی عموم مردم توسط شورای عالی شفافیت در پایگاه اطلاع رسانی شورای مزبور منتشر خواهد شد.
- ماده ۵- اشخاص مشمول مکلف هستند از ارائه اطلاعات زیر خودداری کنند:
- ۱- اسناد طبقه بندی شده موضوع قانون نحوه طبقه بندی اسناد سری و محترمانه دولتی مصوب ۱۳۵۳
 - ۲- اطلاعات موضوع حریم خصوصی
 - ۳- اسرار تجاری
- ۴- اطلاعاتی که افشای آنها به پیشگیری از جرائم یا کشف آنها، بازداشت یا تعقیب مجرمان، ممیزی مالیات یا عوارض قانونی یا وصول آنها، اعمال نظارت بر مهاجرت به کشور، آبرو و حیثیت افراد لطمه می زند یا مغایر عفت عمومی بوده و یا اشاعه فحشاء محسوب می شود.
- ماده ۶- اشخاص مشمول باید از ابراز و ارائه داده های شخصی خودداری کنند مگر آنکه:
- ۱- شخص ذینفع اصلتأ یا از طریق نماینده خود به نحو صریح و مکتوب به افشای اطلاعات راجع به خود رضایت داده باشد.

۲. متقاضی یکی از مؤسسات عمومی باشد و اطلاعات درخواست شده در چارچوب قانون مستقیماً به وظایف آن به عنوان یک مؤسسه عمومی مرتبط باشد.

ماده ۷- اشخاص مشمول، ملزم هستند پیش از هرگونه تصمیم‌گیری در موارد زیر از نظرات اشخاص یا گروههای ذینفع مطلع شوند. کسب نظرات در مرحله اول از طریق دریافت توضیحات کتبی اشخاص ذی‌نفع، نظرخواهی از کارشناسان و افراد مطلع و نظرسنجی آزاد و مستقل از جامعه هدف و در مرحله دوم، با تشکیل جلسه استماع انجام می‌شود:

۱- چنانچه موضوع از اهمیت ملی یا محلی برخوردار باشد.

۲- چنانچه محتمل باشد که اشخاص یا گروههای ذینفع، دستگاه اجرایی را به تبانی، جانبداری یا اقدامات خودسرانه متهم کنند.

۳- چنانچه محتمل باشد که تصمیم یا اقدام مؤسسات عمومی حقوق و منافع شخص، اشخاص یا گروههای مشخصی را تحت تأثیر قرار خواهد داد.

تبصره: دستور جلسه، زمان و مکان برگزاری آن باید حداقل یک هفته پیش از جلسه کتاباً به افراد و گروههای ذینفع ابلاغ شود. جلسه مذکور با حضور افراد و گروههای ذی‌نفع خواهد بود و دستگاه برگزارکننده موظف است صورت مذاکرات جلسه را تنظیم و نگهداری کند. نتیجه جلسه به اطلاع عموم از جمله اشخاص و گروههای ذینفع خواهد رسید. در موارد فوری، رعایت زمان مقرر در این ماده الزامی نیست، مشروط بر آن که اشخاص ذی‌نفع به طریق مقتضی از تشکیل جلسه مطلع شوند. آیین‌نامه اجرایی این بند در مدت سه ماه از تاریخ تشکیل شورای عالی شفافیت، توسط شورای مذبور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۸- چنانچه شخصی با داشتن دلایل معقول و متعارف، وقوع یک فساد را که عمداً کتمان شده، در حال کتمان شدن است یا احتمالاً کتمان خواهد شد در هر یک از اشخاص موضوع این قانون ملاحظه نماید و به مراجع قانونی ذیربط اعم از ناظارتی، قضایی و اداری گزارش دهد در برابر هرگونه اقدام تنبه‌یابی یا تلافی‌جویانه مرتبط با این اقدام نظیر اخراج از کار، تعليق از کار، محروم شدن از ارتقای شغلی، تنزل رتبه یا گروه، معرفی به کارگزینی به عنوان فرد مازاد بر احتیاج، مزاحمت، رفتارهای تبعیض‌آمیز و ارعاب و تهدید به یکی از موارد مذکور، حمایت خواهد شد. این حمایت‌ها در مورد اعضای خانواده وی نیز اعمال خواهد شد. شخصی که مبادرتاً یا باواسطه، اقدامات مذکور را مرتکب شود به مجازات مقرر برای عمل ارتکابی در قانون مجازات اسلامی محکوم خواهد شد.

ماده ۹- در موارد زیر افشای عمومی اطلاعات مجاز است:

۱. در صورتی که رسیده ثبت گزارش به گزارش‌کننده داده نشود،
 ۲. در صورتی که نتیجه گزارش اعم از پیگیری یا بایگانی شدن به گزارش‌کننده تا سه ماه اطلاع داده نشود،
 ۳. در صورتی که گزارش‌کننده در معرض تهدید باشد و اقدامی برای حمایت از وی صورت نگیرد،
 ۴. در صورتی که ارائه معمولی گزارش به مراجع ذیربطری به دلیل محدودیت زمانی سبب وقوع جرایم جدی یا بروز خسارات هنگفت یا جبران ناپذیر می‌شود.
- ماده ۱۰** - تعهد به عدم افشاء اطلاعات اعم از قانونی یا قراردادی مانع از افشا و گزارش فساد نیست مشروط بر اینکه دلایل معقولی مبنی بر وقوع فساد وجود داشته باشد.
- ماده ۱۱** - چنانچه صحبت ادعای گزارش‌کننده در خصوص وقوع فساد نظیر اختلاس یا ارتضا احراز شود پنج درصد از میزان مالی که از سوی مجرم یا مخالف به دولت بازگردانده شده یا از ائتلاف آن جلوگیری شود به عنوان پاداش از محل مزبور و پس از پیش بینی بودجه در سال آتی به وی پرداخت خواهد شد.
- ماده ۱۲** - چنانچه گزارش‌دهنده، در هر مرحله از ارتکاب فساد به هر نحوی همکاری کرده باشد صرفاً از تخفیف مقرر در قانون مجازات اسلامی برخوردار خواهد شد.
- ماده ۱۳** - چنانچه شخصی عمدتاً اطلاعات خلاف واقع درباره وقوع فساد به مراجع قانونی گزارش کند یا برخلاف ترتیبات مقرر در ماده (۱۱) و (۱۲) دست به افشاگری بزند به مجازات مقرر برای نشر اکاذیب محکوم خواهد شد.

بخش سوم: قواعد اختصاصی شفافیت

فصل اول - شفافیت مقررات گذاری

ماده ۱۴ - تمامی نهادهایی که دارای صلاحیت وضع قانون یا مقررات می‌باشند مانند مجلس شورای اسلامی، هیأت وزیران، شورای عالی فضای مجازی و غیره باید تمامی اطلاعات مربوط به ماهیت و عملکرد آن نهاد از جمله موارد ذیل را در پایگاه اطلاع رسانی خود منتشر نمایند:

- ۱ - مبانی قانونی صلاحیت وضع مقرره؛
- ۲ - اسامی اشخاص تصمیم‌گیرنده و اطلاعات راجع به سوابق تحصیلی آموزشی و اجرایی و سیاسی و حقوق و مزايا و امکانات تخصیص یافته؛
- ۳ - وضعیت‌های تعارض منافع؛

۴ - قواعد و نحوه وضع مقرره؛

۵ - تقویم جلسات؛

۶ - وضعیت حضور و غیاب اشخاص تصمیم‌گیرنده در حین اخذ آراء آرا مثبت منفی و ممتنع و جهات غیبت؛

۷ - مشروح مذاکرات اعم از مذاکرات نهاد اصلی و کمیسیون‌های فرعی؛

۸ - متن مصوبات؛

۹ - گزارش سالیانه عملکرد نهاد و دبیرخانه (در صورت وجود دبیرخانه)

ماده ۱۵ - مجلس شورای اسلامی باید اطلاعات ذیل را در پایگاه اطلاع رسانی خود منتشر نماید:

- ۱. تقویم جلسات مجلس تا پایان فروردین ماه هر سال، این تقویم باید همچنین در اختیار نمایندگان، دبیران مجمع تشخیص مصلحت نظام، شورای نگهبان، هیأت دولت، شورای عالی امنیت ملی، شورای عالی انقلاب فرهنگی و شورای عالی فضای مجازی و رسانه‌های همگانی قرار گیرد؛**
- ۲. دستور جلسات مجلس و کمیسیون‌ها حداقل یک هفته پیش از هر جلسه؛**

- وضعیت حضور و غیبت هر یک از نمایندگان در جلسات مجلس باید روز بعد از جلسه در پایگاه اطلاع رسانی مجلس اعلام شود. در صورتی که علت موجه‌ی برای غیبت وجود داشته باشد نظیر سفر به خارج از کشور، علت غیبت و مدت زمان آن نیز اعلام خواهد شد. در پایان هر سال و هر دوره مجلس، آمار تحلیلی و مقایسه‌ای حضور و غیاب نمایندگان منتشر خواهد شد.

۳. موارد زیر ظرف ۷۲ ساعت در قالب های مقتضی نظیر صوت، متن یا فیلم:

- مشروح مذاکرات کمیسیون‌های تخصصی مجلس شورای اسلامی و کمیسیون تلفیق بودجه،

- متن تذکرها و سوالات نمایندگان از وزرا و پاسخ‌های وزرا،

- سوالاتی که طرح آنها مورد قبول واقع نشده به همراه دلایل رد آن،

- آراء موافق، مخالف و ممتنع هر یک از نمایندگان به هر یک از مصوبات و تصمیمات مجلس و کمیسیون‌های تخصصی.

۴ - موارد زیر ظرف حداقل دو ماه از تاریخ تأیید اعتبارنامه نمایندگان:

- سوابق تحصیلی، آموزشی، اجرایی و سیاسی نمایندگان به همراه مستندات قانونی،

- صورت یا برآورده دارایی و درآمد نمایندگان، همسر و فرزندان آنها به شرح مقرر در قانون رسیدگی به دارایی مقامات، مسئولان و کارگزاران جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۹۱،

- صورت حقوق و مزايا و امكانات اختصاص يافته به هر کدام از نمایندگان،
- مشخصات رسانه‌هایی که امتیاز یا مالکیت آنها کلأ یا جزئاً به نمایندگان متعلق باشد یا مدیر مسؤولی آنها را بر عهده داشته باشند.

۵ - اعلام موارد زیر در پایان هر سال و در طی دوره نمایندگی نمایندگان مجلس:

- اطلاعات راجع به منابع مالی اختصاص يافته، تصویب شده و هزینه شده برای توسعه حوزه انتخابیه هر نماینده،

- فهرست وضعیت‌های تعارض منافع هر یک از نمایندگان و تدبیر اتخاذ شده در قبال آنها،
- تعداد و دلایل شکایت هر نماینده از روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها،
- اطلاعات راجع به سفرهای خارجی هر نماینده و دلایل آنها،
- تغییرات در صورت یا برآورد دارایی و درآمد نمایندگان، همسر و فرزندان آنها .

- کلیه گزارش‌های تحقیق و تفحص مجلس شورای اسلامی و گزارش‌هایی که باید به موجب قوانین و مقررات به مجلس شورای اسلامی تقدیم شوند نظیر گزارش تفریغ بودجه، غیر از مواردی که به طور قانونی طبقه‌بندی شده باشند. مسئولیت اجرای این قانون بر عهده بالاترین مقام هر دستگاه است.

- گزارش تحلیلی و مقایسه‌ای کمیسیون اصل ۹۰ مشتمل بر مشخصات شکایت‌های دریافت شده و رسیدگی شده به تفکیک شاکیان، نهادهای مورد شکایت، موضوع شکایت و نتیجه حاصله، کمیسیون اصل ۹۰ قانون اساسی در پایان هر سال.

- ماده ۱۶- مؤسسات عمومی که صلاحیت تهیه پیش‌نویس لوایح را دارند باید در مورد آن دسته از پیشنهادهایی که آثار اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و محیط زیستی دارند، گزارش ارزیابی تأثیرات مصوبه مورد نظر خود را با استناد به داده‌ها و شواهد علمی معتبر تهیه کرده و به همراه متن پیش‌نویس ارسال کنند در غیر این صورت، باید از ثبت و رسیدگی به آنها در دولت اجتناب شود. این گزارش از جمله باید شامل موارد زیر باشد :

- بیان اهداف وضع مصوبه،
- تشریح موضوع مصوبه شامل مشکلات موجود و دلایل بروز آنها، تشریح مشکلات ناشی از عدم تصویب مصوبه،
- بررسی گزینه‌های مختلف موجود برای حل مشکل،
- معرفی افراد، گروه‌ها و بخش‌های مختلف اقتصادی، اجتماعی و محیط زیستی متأثر از مصوبه،

- انجام مشورت‌های لازم با افراد و گروه‌های ذینفع و ذیربط و اعمال نظرات مشورتی آنها در تنظیم متن مصوبه،
 - تعیین انواع آثار بالقوه کوتاه‌مدت و بلندمدت مصوبه بر بخش‌های مختلف جامعه و نحوه اثرباری آنها،
 - پیش‌بینی موانع مشکلات احتمالی و خطرات اجرای مصوبه و محاسبه هزینه‌ها و منافع آن،
 - مشخص کردن نحوه تأثیر مصوبه بر وضعیت افراد و گروه‌های مختلف اجتماعی و نیز دیگر مؤسسات عمومی متأثر از مصوبه،
 - تعیین گزینه نهایی مناسب برای تصمیم‌گیری،
 - پیش‌بینی نیروهای سازمانی، بودجه و زمان مقتضی برای اجرای مصوبه،
 - پیش‌بینی ضمانت اجراهای مناسب مصوبه و ارائه راهکارهایی برای تضمین اجرا، افزایش کارآمدی و تحقق اهداف مصوبه،
 - پیش‌بینی نحوه جبران خسارات احتمالی و ارایه راهکارهای اصلاحی و جبرانی به منظور کاهش آثار منفی مصوبه،
 - پیش‌بینی مغایرت‌های احتمالی مصوبه با قوانین و مقررات دیگر و نحوه هماهنگ‌سازی مصوبه با دیگر قوانین و مقررات،
 - پیش‌بینی نحوه بازنگری در متن مصوبه.
- ماده ۱۷- تهیه و ارائه گزارش‌های ارزیابی تأثیرات در مورد مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی، شورای عالی فضای مجازی و سایر مراجعی که مصوبات آنها به حقوق و آزادی‌های عمومی مربوط می‌شود الزامی است و این گزارش‌ها باید در پایگاه اطلاع‌رسانی مؤسسات مذکور منتشر شده و در دسترس عموم قرار گیرد.
- ماده ۱۸- اشخاص مشمول، باید پیش‌نویس لواح و مصوبات مورد نظر خود را همزمان با ارسال به هیأت دولت در پایگاه اطلاع‌رسانی خود و پایگاه اطلاع‌رسانی قوانین و مقررات کشور (معاونت حقوقی ریاست جمهوری) منتشر کنند. همچنین، پیش‌نویس مصوبات کمیسیون‌های تخصصی دولت باید همزمان با ارسال از سوی کمیسیون مربوط به هیأت دولت در پایگاه اطلاع‌رسانی دولت و پایگاه اطلاع‌رسانی قوانین و مقررات کشور منتشر شود.
- ماده ۱۹- علاوه بر مجلس شورای اسلامی، مژاکرات نهادهای زیر در پایگاه اطلاع‌رسانی آنها منتشر شده و در دسترس عموم قرار خواهد گرفت:
- مژاکرات شورای نگهبان در خصوص مصوبات مجلس شورای اسلامی و تفسیر قانون اساسی.

- مشروح مذاکرات مجتمع تشخیص مصلحت نظام در خصوص مصوباتی که به استناد بند «۸» اصل ۱۱۰ قانون اساسی یا در اجرای اصل ۱۱۲ قانون اساسی و با عنوان قانون تصویب شده‌اند.
 - مشروح مذاکرات مجلس خبرگان در مقام تصویب قانون مذکور در اصل ۱۰۸ قانون اساسی.
 - مشروح مذاکرات شورای عالی انقلاب فرهنگی، شورای عالی فضای مجازی و سایر نهادهای شورایی که تحت ریاست رئیس جمهور اداره می‌شوند جز شورای عالی امنیت ملی در خصوص مصوباتی که به حقوق و آزادیهای عمومی مربوط می‌شود.
 - مشروح مذاکرات هیأت عمومی دیوان عالی کشور در مقام صدور رأی وحدت رویه و صدور رأی راجع به رأی اصراری دادگاهها.
 - مشروح مذاکرات هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در مقام صدور رأی وحدت رویه و ابطال مقررات دولتی.
 - مشروح مذاکرات کمیسیون‌های مجلس شورای اسلامی در مقام تصویب قوانین آزمایشی.
- ماده ۲۰- پیشنهادهای تدقیحی و ساده سازی قوانین و مقررات بر طبق ضوابط و فرایندی که از سوی کمیسیون تدقیح قوانین و مقررات، پیشنهاد و در شورای عالی شفافیت تصویب می‌گردد از سوی اشخاص مشمول، ارایه و پس از تصویب آن در کمیسیون تا زمان تعیین تکلیف نهایی آنها توسط مراجع وضع مربوط، اجرا می‌شوند.
- ماده ۲۱- چنانچه رفع ابهام یا ساده سازی قوانین و مقررات، مستلزم اصلاح آنها باشد پیشنهاد لازم از سوی کمیسیون تهیه و تقديم مرجع ذی صلاح خواهد شد. تا زمان تعیین تکلیف موضوع توسط مرجع وضع، نظر این کمیسیون لازم الاتّباع است.
- ماده ۲۲- نظرات و تصمیمات کمیسیون، تأثیری در صلاحیت قانونگذاری و مقرره‌گذاری مراجع وضع و صلاحیت هیأت دولت، قوه قضائیه و شورای عالی استان‌ها نسبت به تقديم لواجو به مجلس شورای اسلامی و صلاحیت نمایندگان مجلس نسبت به ارائه طرح‌های قانونی نخواهد داشت.
- ماده ۲۳- کلیه قوانین و مقررات کشور باید علاوه بر مواردی که قانوناً باید در روزنامه رسمی منتشر شوند، در سریع‌ترین زمان ممکن در سامانه ملی قوانین و مقررات کشور (معاونت حقوقی ریاست جمهوری) در دسترس عموم قرار گیرند. هیچ قانون و نیز هیچ مصوبه موجود حق و تکلیف عمومی قابل طبقه‌بندی به عنوان اسرار دولتی نیست و کلیه طبقه‌بندی‌های موجود در این زمینه باید در شورای عالی شفافیت بررسی و نسبت به لغو طبقه‌بندی آنها تصمیم‌گیری شود.

فصل دوم : شفافیت فرآیند تعقیب و رسیدگی مراجع قضایی و غیر قضایی

ماده ۲۴۵- تمامی مراجع رسیدگی به امور و دعاوی اعم از مراجع قضایی و غیر قضایی مکلف به درج اطلاعات ذیل در پایگاه اطلاع‌رسانی خود می‌باشند:

- ۱ - نوع مرجع؛
- ۲ - مبانی قانونی صلاحیت رسیدگی؛
- ۳ - مبانی قانونی و فرایند اتخاذ تصمیم؛
- ۴ - اعلام اسامی و سوابق تحصیلی و آموزشی و اجرایی اشخاص تصمیم‌گیرنده؛
- ۵ - انتشار آمار و مشخصات تمامی پرونده‌های مختومه ۱۰ سال پیش از وضع این قانون در مدت ۲ سال از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون،
- ۶ - انتشار آمار و مشخصات تمامی پرونده‌های در جریان در مدت ۳۰ روز از تاریخ طرح دعوا؛
- ۷ - انتشار تصمیمات اعم از رای، تصمیم، دستور و نظر و تجویز، به تفکیک دسته‌بندی موضوعی، نام شخص یا اشخاص رسیدگی کننده و متن کامل مشتمل بر جهات و مستندات و دلایل صدور و مدلول تصمیم، شماره، تاریخ صدور رای، مشخصات وکلا و سایر مشخصاتی که امکان جستجوی دقیق، سریع و آسان را به متقاضیان فراهم کند.
- ۸ - گزارش سالیانه عملکرد

ماده ۲۵ - قوه قضائیه باید اطلاعات زیر را در پایگاه اطلاع‌رسانی خود منتشر کرده و در دسترس عموم قرار خواهد داد:

- ۱ - اسامی و مشخصات کلیه مراجع قضایی کشور به تفکیک استان‌ها و شهرستان‌ها و طرق دسترسی غیرحضوری به آنها،
- ۲ - اطلاعات راجع به شوراهای حل اختلاف واقع در هر استان،
- ۳ - اطلاعات راجع به کانون‌های وکلای دادگستری و مراکز مشاوران حقوقی قوه قضائیه به تفکیک هر استان،
- ۴ - اطلاعات زندان‌ها و کانون‌های اصلاح و تربیت واقع در هر استان،
- ۵ - اطلاعات راجع به کلیه کلانتری‌ها و پاسگاه‌های انتظامی واقع در هر شهر و شهرستان،
- ۶ - مشخصات اعضای هیأت‌های منصفه مطبوعات و جرایم سیاسی،

۷ - اطلاعات راجع به بودجه قوه قضائيه و نحوه تخصيص آن به بخش‌های مختلف و گزارش مصرف سالیانه بودجه،

۸ - اعلام مشخصات مقامات قضائي شاغل، نوبت و موضوع و ساعت جلسات علنی رسیدگی به پرونده‌های ثبت شده در مجتمع‌های قضائي با ذکر شماره شعب و اسم قضاط رسیدگی‌کننده، حداقل از یک ماه قبل از تشکيل جلسات،

۹ - اعلام مشخصات کليه پرونده‌های مختومه ظرف مدت ۵ سال از تاريخ لازم‌الاجرا شدن اين قانون،

۱۰ - انتشار تصميمات اعم از راي، تصمييم، دستور و نظر و تجويز، به تفكيك دسته‌بندی موضوعي، نام شخص يا اشخاص رسيدگي‌کننده و متن كامل مشتمل بر جهات و مستندات و دليل صدور و مدلول تصمييم، شماره، تاريخ صدور راي، مشخصات وكلا و ساير مشخصاتي که امكان جستجوی دقیق، سريع و آسان را به متلاصين فراهم کند،

۱۱ - انتشار آمار قضائي مشتمل بر:

- آمار مجازات های اعدام، حبس ابد و قصاص نفس،

- آمار افراد در بازداشت مؤقت،

- آمار تفكيكى زندانيان در کل کشور،

- آمار تفكيكى زندانيان خارجي،

- آمار تفكيكى کودکان بزهكار در کانون های اصلاح و تربيت،

- مشخصات کليه زندانها و زندانيان آنها با رعایت حریم خصوصی زندانيان،

- تعداد دادرسان و وكلائي کشور به تفكيك استان‌ها،

- آمار پرونده‌های انتظامي جاري و مختومه عليه مقامات قضائي و وكلائي دادگستری،

- آمار کل و تفكيكى پرونده های جاري و مختومه در دادسرابها و دادگاه‌های کشور،

- آمار حداقل و حداكتير و متوسط مدت زمان رسيدگي به پرونده‌ها در دادسرابها و دادگاه‌ها به تفكيك نوع و صلاحیت آنها،

- آمار عفو و بخسودگي‌هاي مجازات‌های اعدام و حبس ابد،

- آمار جبران‌های صورت گرفته در نتيجه بازداشت‌های غيرقانونی،

- آمار حداقل و حداكتير زمان حبس،

۱۲- کلیه تصمیمات مقامات عالی قوه قضائیه اعم از رئیس، مقامات و مدیران آن خواه با عنوان و موضوع بخشنامه‌های قضایی یا اداری و اجرایی برای مراجع قضایی سازمانها و نهادهای وابسته به قوه مذبور،

ماده ۲۶- کلیه موارد و اطلاعات پرونده‌ها به جز موارد ذیل قابل انتشار عمومی هستند:

۱- اطلاعات و مشخصات هویتی طرفین در جرائم روابط نامشروع و صرفاً خصوصی،

۲- اطلاعات و مشخصات هویتی کودکان در پرونده‌هایی که اطفال شاکی یا متهم هستند،

۳- مشخصات شهود و مطلعین،

۴- کلیه اطلاعات شخصی و سجلی، حسابهای بانکی و آدرس طرفین،

۵- نام خانوادگی، شماره شناسنامه یا کارت ملی طرفین یا والدین یا فرزندان آنها جز در صورت موافقت مكتوب آنها،

۶- مشخصات هویتی کودکان در دعاوی راجع به کودکان،

۷- مشخصات هویتی شهود جز در صورت موافقت مكتوب آنها،

۸- شماره‌های تلفن منزل و همراه شخصی،

۹- آدرس‌های شخصی نظیر آدرس‌های مربوط به محل تولد، محل صدور شناسنامه، محل سکونت، محل کار، محل ازدواج یا طلاق و سایر آدرس‌های مشابه،

۱۰- شماره‌های دفترچه‌های بیمه، گذرنامه، حساب‌های بانکی، کد اقتصادی، پلاک خودرو، پلاک منزل و سایر شماره‌های مشابه،

۱۱- اطلاعات راجع به وضعیت سلامتی یا عادت‌های فردی،

۱۲- احوال شخصیه مشتمل بر اطلاعات راجع به زمان و مکان تولد، ازدواج و طلاق،

۱۳- تاریخ‌های شخصی مشتمل بر تاریخ تولد، ازدواج، طلاق،

۱۴- انتشار تصمیماتی که اشاعه فحشا به شمار آید ممنوع است. در انتشار تصمیمات راجع به جرایم جنسی یا فعالیت‌های سمعی و بصری مستهجن یا مبتذل و سایر دعاوی که به تشخیص دادگاه و به دلیل مغایرت با عفت عمومی رسیدگی به صورت غیرعلیٰ صورت گرفته است، تصمیم صادره با رعایت اصل تفکیک و با لحاظ ترتیبات مربوط به حمایت از حریم خصوصی منتشر خواهد شد، مگر آنکه رعایت تفکیک یا ترتیبات مذکور نتواند نافی وصف اشاعه فحشا باشد،

- ۱۵ - آرا داوری که هر یک از طرفین اختلاف، مخالفت خود را با انتشار آن به نحو کتبی ابراز نموده‌اند.
- در خصوص داوری‌های داخلی راجع به اموال عمومی و دولتی، توافق محترمانگی ممنوع می‌باشد.
- تبصره ۱** - در تصمیماتی که موضوع دعوا به عفت عمومی مربوط نباشد اما تصمیم صادره حاوی اشاره به موضوعاتی باشد که انتشار آنها اشاعه فحشا باشد بر اساس اصل تفکیک، عمل خواهد شد.
- تبصره ۲** - در تصمیمات راجع به دعاوی هتك حرمت نظیر افترا، توهین، هجو و قذف که عبارت‌ها و الفاظ اهانت‌آمیز موضوع اصلی دعوا را تشکیل می‌دهند انتشار عبارت‌های مذکور بلامانع است.
- ماده ۲۷ - روزنامه نگاران حق دارند با مراجعته به هر یک از کلانتریها و پاسگاه‌های انتظامی کشور از تعداد افراد دستگیر یا بازداشت شده در ۲۴ ساعت قبل، دلایل دستگیری یا بازداشت و اقدامات بعدی مطلع شوند. تسهیلات لازم برای دسترسی به این اطلاعات، از سوی نیروی انتظامی و بر اساس مصوبه شورای عالی شفافیت فراهم خواهد شد.

فصل سوم- شفافیت اجرایی

- الف- شفافیت اقتصادی**
- ماده ۲۸ - اشخاص مشمول باید متناسب با ماهیت حقوقی، موضوع و نام خود فعالیت کنند. کارگروهی با مسؤولیت معاون اول رئیس جمهور و عضویت وزرای امور اقتصادی و دارایی و تعوّن، کار و رفاه اجتماعی، معاون حقوقی رئیس جمهور، رئیس شورای رقابت و یکی از اعضای کمیسیون اقتصادی مجلس به انتخاب آن کمیسیون تشکیل می‌شود تا ظرف حداقل یک سال از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون، ضمن شناسایی بنگاه‌هایی که فعالیت آنها با ماهیت حقوقی، موضوع و نام آنها مطابقت ندارد، پیشنهادهای اصلاحی مناسب را جهت اعمال به بنگاه مربوط یا در صورت نیاز به اصلاح قوانین و مقررات، جهت تصویب به مراجع ذیصلاح ارائه دهد به گونه‌ای که ظرف ۲ سال، این امر سامان یابد.
- ماده ۲۹ - وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است ظرف شش ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون، پیش‌نویس اساسنامه نمونه شرکت‌های تابعه و وابسته مؤسسات عمومی را با لحاظ حداقل شفافیت بویژه از نظر مواد تابع قانون تجارت، تأمین حقوق سهامداران، پیشگیری از ایجاد انحصار، تحديد فعالیت شرکت و صلاحیت مدیران به موضوع و اهداف تشکیل شرکت، تسهیل حسابرسی و پاسخگویی مدیران، تهیه و به تصویب هیأت وزیران برساند. شرکت‌های مذکور موظف هستند ظرف حداقل یکسال از تاریخ تصویب اساسنامه نمونه، اساسنامه خود را با آن تطبیق دهند. در غیر این صورت، شرکت دولتی محسوب شده و تابع

احکام این شرکت‌ها خواهند بود.

ماده ۳۰- به منظور ساماندهی فعالیت شرکت‌ها و مقابله با سوءاستفاده از شرکت‌های موهوم و غیرواقعی، هر شرکتی که بر حسب گزارش پایگاه اطلاعات مشتریان نزد بانک مرکزی برای مدت حداقل ۲ سال فاقد مبادرات مالی و پولی متناسب برای انجام فعالیت تجاری باشد یا به گزارش سازمان امور مالیاتی کشور، طرف دو سال اظهارنامه مالیاتی نداده باشد از سوی مرجع ثبت شرکت‌ها به عنوان شرکت غیرفعال اعلام و مشخصات آن در روزنامه رسمی و پایگاه اطلاع رسانی ثبت شرکت‌ها برای اطلاع عموم منتشر می‌شود. در مورد شرکت‌های در شرف تأسیس نیز ارائه گواهی سرمایه از بانک عامل به اداره ثبت شرکتها الزامی است. این تصمیم توسط هر ذینفعی در دادگاه قابل شکایت است و خارج از نوبت رسیدگی می‌شود. این حکم در مورد شرکت‌هایی که قبل از لازم‌لاجرای شدن این قانون تشکیل شده‌اند نیز مجری است.

ماده ۳۱- کلیه دریافتی‌های نقدی و غیرنقدی مدیران از بنگاه‌های اقتصادی اعم از دولتی، تعاونی، عمومی غیردولتی و خصوصی عهده‌دار خدمات عمومی باید به صورت دقیق، مشخص و مستند در گزارش‌های حسابرسی سالیانه بنگاه که به مجمع عمومی ارائه می‌شود درج گردد و مدیران بنگاه مجاز به دریافت هیچ‌گونه مال یا امتیاز و یا امکانات از اشخاصی غیر از بنگاه به مناسبت سمت مدیریت خود در بنگاه نمی‌باشند.

ماده ۳۲- سازمان سرمایه‌گذاری خارجی و همکاری‌های اقتصادی مکلف است با همکاری وزارت‌خانه‌های صنایع، معادن و تجارت، وزارت نفت، سازمان حفاظت محیط زیست و سایر مؤسسات عمومی مرتبط، پایگاه اطلاعات سرمایه‌گذاری‌های خارجی را راه اندازی و اطلاعات سرمایه‌گذاران خارجی، قراردادهای سرمایه‌گذاری، حوزه‌های سرمایه‌گذاری، مؤسسه عمومی مجری طرح و طرف قرارداد، اطلاعات کلیه بنگاه‌های اقتصادی طرف قرارداد با سرمایه‌گذار خارجی، نحوه تقسیم منافع میان سرمایه‌گذار و دولت، گزارش ارزیابی تأثیرات زیست محیطی طرح‌های سرمایه‌گذاری و سایر مواردی را که شورای عالی شفافیت مشخص خواهد کرد در این پایگاه منتشر کرده و در دسترس عموم قرار دهد.

ماده ۳۳- وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است حداقل طرف یک سال از تاریخ تصویب این قانون با همکاری ستاد اجرایی فرمان امام (ره)، بنیاد مستضعفان انقلاب اسلامی، بنیاد شهید انقلاب اسلامی، سازمان اموال تملیکی، ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز و معاونت حقوقی ریاست جمهوری و سایر مؤسسات عمومی مرتبط، پایگاه اطلاعات کلیه اموال غیرمنقول متعلق به دولت، بهره بردار آنها و اموال تحت سپریستی و مصادره شده از سوی ستاد اجرایی فرمان امام (ره)، بنیاد مستضعفان انقلاب اسلامی، سازمان

اموال تملیکی، ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز را تهیه کرده و بر اساس مصوبات شورای عالی شفافیت در دسترس عموم قرار دهد.

ماده ۳۴- در کلیه مجوزهای بهره‌برداری از منابع و ثروتهای ملی، طرح‌های اقتصادی مرتبط با میراث فرهنگی و گردشگری و طرح‌های سرمایه‌گذاری خارجی، باید سهم مردم منطقه از منافع حاصل، محاسبه و به طور عمومی اعلام شود.

مؤسسات عمومی ذیربیط باید به طور سالانه تأثیرات اجرای طرح‌های مذکور بر وضعیت اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی منطقه را بر اساس داده‌های معتبر و با روش‌های علمی، ارزیابی کرده و گزارش آن را به سازمان برنامه و بودجه و رئیس مجلس شورای اسلامی و شورای عالی شفافیت تقدیم کنند. این گزارش قابل دسترس عموم خواهد بود.

ماده ۳۵- فهرست بنگاه‌های اقتصادی خصوصی به لحاظ شفافیت از سوی وزارت اقتصاد و امور دارایی در سه سطح سفید، خاکستری و قرمز در پایگاه اطلاعات بنگاه‌های اقتصادی منتشر خواهد شد. هرگونه همکاری و انعقاد قرارداد از طرف مؤسسات عمومی با بنگاه‌های مذکور در فهرست قرمز ممنوع است. بنگاه‌های در فهرست خاکستری مشروط به رعایت ضوابط شفافیت نهادی و مالی که از سوی شورای عالی شفافیت تدوین خواهد شد می‌توانند حداقل تا یک سال طرف قرارداد با مؤسسات عمومی شوند. چنانچه ظرف یک سال وضعیت خود را با ضوابط شفافیت مقرر در این قانون تطبیق ندهند به فهرست قرمز منتقل خواهند شد.

تبصره: آیین‌نامه اجرایی این ماده، در مدت سه ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون، توسط وزارت اقتصاد و دارایی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ب- شفافیت سیاسی

ماده ۳۶- اعطای هر گونه کمک مالی و غیرمالی از سوی اشخاص مشمول به حزب یا احزاب خاص ممنوع است مگر در قالب یارانه احزاب از سوی وزارت کشور.

ماده ۳۷- اخذ هر گونه کمک از منابع ناشناس از سوی احزاب و سازمانهای مردم نهاد، ممنوع است. احزاب و سازمانهای یاد شده مکلفند میزان کمک‌ها و هدایای نقدی و غیر نقدی اشخاص حقیقی و حقوقی و هویت آن اشخاص را در دفاتر قانونی خود ثبت نموده و از طریق پایگاه‌های اطلاعاتی خود یا به طریق مقتضی اعلان و در دسترس عموم قرار بدهند.

ماده ۳۸- وزارت کشور باید اطلاعات تخصصی از جمله اطلاعات ذیل را در پایگاه اطلاع رسانی خود منتشر نماید:

- ۱- مشخصات کامل احزاب قانونی مشتمل بر اساسنامه و مرامنامه حزب، حق عضویت اعضای احزاب، حساب‌های بانکی حزب، دارایی حزب، سوابق تحصیلی، آموزشی، اجرایی و سیاسی رؤسا و مدیران ارشد حزب و نشانی دفاتر و پایگاه‌های اطلاع‌رسانی احزاب؛
- ۲- ارائه اطلاعات به موقع درباره نامزدها و احزاب سیاسی که در انتخابات شرکت می‌نمایند، کاربرگ‌های اعلام دارایی، اطلاعات مالیاتی، نحوه مدیریت تعارض منافع و سایر اطلاعاتی که به آگاهی رأی دهنده‌گان کمک می‌کند.

ج- شفافیت فرهنگی و آموزشی

ماده ۳۹- مدیران وزارت‌خانه‌های علوم تحقیقات و فناوری، فرهنگ و ارشاد اسلامی، آموزش و پرورش و سازمان میراث فرهنگی و سایر مراجه فرهنگی و آموزشی، از اداره مستقیم یا غیرمستقیم کانونهای آگهی و تبلیغاتی، آموزشگاه‌ها، رسانه‌ها، مؤسسات فرهنگی و هر نوع فعالیت مستلزم اخذ مجوز از وزارت‌خانه‌ها و سازمان مذکور، ممنوع هستند. وزارت‌خانه‌ها و سازمان مزبور موظف به اعلان و انتشار مشخصات دارندگان کانون‌ها، آموزشگاه‌ها، رسانه‌ها و مؤسسات یادشده، در پایگاه‌های اطلاع‌رسانی خود هستند.

ماده ۴۰- متخصصین عضویت در هیأت علمی دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی حق دارند با رعایت محترمانگی مشخصات ارزیابی‌کنندگان، به نتایج ارزیابی‌های علمی و صلاحیت‌های عمومی خود دسترسی داشته باشند.

ماده ۴۱- کلیه شرکت‌کنندگان در آزمون‌های ورودی دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی، حق دارند علاوه بر اطلاع از نتایج آزمون‌ها و مصاحبه‌های انجام شده از آنها به برگه‌های امتحانی یا صورت جلسه‌های اعلام نتیجه دسترسی داشته باشند. همچنین، هر دانشجویی حق دارد به اطلاعات راجع به نتایج و برگه‌های آزمون‌های درسی دسترسی داشته باشد.

ماده ۴۲- وزارت کشور موظف است پایگاه اطلاعات مؤسسات خیریه کشور را راه اندازی کرده و مشخصات کلیه مؤسسات خیریه‌ای را که با اخذ مجوز از یکی از مؤسسات عمومی و تحت هر عنوان تشکیل شده‌اند از جمله مستند قانونی تأسیس، مشخصات مؤسسان، مالکان و مدیران فعلی، منابع درآمدی و بودجه، موضوع و هدف خیریه، شعب یا دفاتر استانی، سابقه و میزان دریافت کمک از مؤسسات عمومی یا ارائه کمک به مؤسسات عمومی، گزارش‌های گردش مالیاتی، صورت‌های مالی تأیید شده و گزارش عملکرد سالانه آنها را در سامانه مذکور منتشر و در دسترس عموم قرار دهد.

ماده ۴۳- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی موظف است با همکاری سازمان اوقاف و امور خیریه، پایگاه اطلاعات موقوفات کشور را که از جمله باید حاوی مشخصات و نیت واقف، مشخصات موقوفه و هر آنچه در نتیجه تبدیل آن حاصل شده، مشخصات متولی، صورت هزینه‌ها و درآمدهای هر موقوفه باشد ایجاد کرده و در دسترس عموم قرار دهد.

ماده ۴۴- رئیس شورای نظارت بر صدا و سیما موظف است تا پایان فروردین هر سال، گزارش تحلیلی و مقایسه‌ای عملکرد این شورا را که از جمله مشتمل بر تعداد جلسات برگزار شده، موضوعات بحث شده، تصمیمات اتخاذ شده و نتایج حاصله خواهد بود به همراه توصیه‌ها و پیشنهادهای لازم به رئیسی قوای سه گانه تقدیم کند. این گزارش منتشر شده و در دسترس عموم قرار خواهد گرفت.

۵- شفافیت اداری

ماده ۴۵- مؤسسات عمومی باید صرفاً در حدود صلاحیت‌های قانونی خود فعالیت کنند. در صورت بروز اختلاف در صلاحیت ذاتی مؤسسات عمومی، حل اختلاف در سطح بخش و شهر با فرماندار، در سطح استان با استاندار، در سطح دو یا چند استان با وزیر کشور و در سطح ملی با هیأت وزیران خواهد بود.
تبصره: امور زیر از صلاحیت مؤسسات عمومی خارج است:

۱- سلب یا تحديد حق‌ها و آزادی‌های شهروندان،

۲- ایجاد حق و تکلیف کلی،

۳- توسعی یا تضییق دایرہ شمول قانون،

۴- وضع هرگونه تخلف اداری، جرم یا مجازات،

۵- تعیین عوارض، وضع مالیات و معافیت‌های مالیاتی.

ماده ۴۶- مقامات و کارمندان موظف هستند وظایف خود را رأساً انجام دهند. رئیسی اشخاص مشمول این قانون، می‌توانند در صورت ضرورت، حق امضاء یا اجرای بخشی از اختیارات غیراساسی خود را تفویض کنند. تفویض اختیار باید به موجب حکم کتبی و صريح مقام تفویض کننده باشد و در آن، موضوع، مدت و مستند قانونی تفویض ذکر شود. تفویض اختیار، رافع مسئولیت مقام تفویض کننده نبوده و نیز مانع اجرای امر تفویض شده از سوی تفویض کننده نیست. تفویض شونده نمی‌تواند اختیارات تفویض شده را تفویض کند.

تبصره: تفویض اختیار در موارد زیر پایان می‌پذیرد:

۱- پایان مدت تفویض،

۲- انتفاء یا انجام موضوع تفویض شده،

۳- لغو تفویض توسط تفویض کننده،

۴- فوت یا حجر تفویض شونده درصورتی که تفویض به شخص حقیقی صورت گرفته باشد،

۵- انفصال یا برکناری تفویض شونده یا تفویض کننده.

ماده ۴۷- اشخاص ذینفع، اصلاتاً یا از طریق نماینده خود می توانند متقاضی استفاده از خدمات مؤسسات عمومی اجرایی باشند. در موارد مرتبط با منافع عمومی از قبیل محیط زیست، سلامت عمومی و میراث فرهنگی؛ هر شخصی می تواند درخواست رسیدگی را به مؤسسات عمومی ارائه دهد.

ماده ۴۸- کلیه درخواست های متقاضی از اداره اعم از تقاضاهای مکتوب یا دیجیتال باید فوراً ثبت شوند. تمام سوابق پرونده و کلیه ادله از قبیل اظهارنظرهای کارشناسی، معاینه و تحقیقات محلی باید دارای شماره و تاریخ باشد. مؤسسات عمومی مکلف است پس از ثبت، شماره پیگیری را در اختیار متقاضی قرار دهد. مؤسسات عمومی باید از تاریخ ثبت درخواست متقاضی، فوراً رسیدگی به آن را آغاز کنند. چنانچه تقاضا ناقص باشد و مؤسسه نتواند بر مبنای آن تصمیم بگیرد یا اقدام لازم را صورت دهد مکلف است تکمیل اطلاعات را به سریعترین و مطمئن ترین نحو مقتضی از متقاضی بخواهد.

تبصره ۱- مؤسسات عمومی موظفند بر اساس نوع فعالیت و تعداد متقاضیان، فرم های مخصوص رسیدگی به تقاضاهای را تهیه و آنها را در اختیار مراجعه کنندگان قرار دهند و نمی توانند متقاضی را به ارائه مدارک یا اطلاعاتی علاوه بر آنچه در قوانین و مقررات پیش بینی شده ملزم کنند یا هزینه ای بیش از آنچه در قوانین و مقررات پیش بینی شده است از وی مطالبه نمایند.

تبصره ۲- اشخاص مشمول این قانون، مکلفند متقاضیان را با فرایند رسیدگی و مقام رسیدگی کننده به تقاضای وی آشنا سازند. راهنمایی و ارائه هرگونه کمک ضروری در راستای تسهیل فرایند ثبت درخواست و رسیدگی به آن از وظایف مؤسسات عمومی است و چنانچه درخواست متقاضی در حیطه وظایف اداره مزبور نباشد، باید آنها را به دستگاه مربوط راهنمایی کنند.

ماده ۴۹- اشخاص مشمول این قانون مکلفند خدمات خود را در طول ساعات کاری و در مهلت مقرر قانونی ارائه دهند. در صورت مرخصی، بیماری، مسافرت یا فوت کارمندان، مقام مافق اداری باید ترتیبی اتخاذ کند که در ارائه خدمات دستگاه متبوع وقفه ایجاد نشود. مسئولان مؤسسات عمومی از مرتبه رییس ادارات و بالاتر مکلف به تعیین قائم مقام برای خود هستند و چنانچه به هر علت قادر به انجام وظایف خود نباشند فرد مذکور عهده دار وظایف آنها خواهد شد.

ماده ۵۰- اشخاص مشمول این قانون باید رویه مشخصی در اتخاذ تصمیمات و انجام اقدامات اداری داشته باشند و حقوق مکتبه و انتظارات مشروع مردم را که بر مبنای آن رویه شکل گرفته است، رعایت کنند. در صورت تغییر در شرایط و ضوابط، اداره نمی تواند این موارد را عطف بمسابق کند مگر این که به جهتی از جهات به نفع متقاضی باشد. تضییع حقوق شهروندان در نتیجه بی توجهی نهادهای اداری به انتظارات مشروع مسؤولیت مدنی آنها را در پی خواهد داشت.

ماده ۵۱- اشخاص مشمول این قانون، باید در مورد موضوعات دارای اهمیت محلی یا ملی، موارد زیر را رعایت کنند:

- ۱ - اطلاع‌رسانی عمومی درباره آغاز فرآیند تصمیم‌گیری،
 - ۲ - عرضه پیش‌نویس تصمیمات یا مصوبه یا موضوع مربوط به شهروندان، مؤسسات عمومی و خصوصی ذیربیط و ذینفع در فرآیند تصمیم‌گیری،
 - ۳ - اخذ نظرات مشورتی شهروندان، مؤسسات عمومی و خصوصی ذیربیط و ذینفع در فرآیند تصمیم‌گیری،
 - ۴ - بررسی توصیه‌های ارائه شده از سوی شهروندان، مؤسسات عمومی و خصوصی ذیربیط و ذینفع،
 - ۵ - تفکیک نظرات و دلایل موافقان و مخالفان و گنجاندن آنها در فهرست‌های جداگانه،
 - ۶ - اطلاع‌رسانی به عموم درباره تصمیم اتخاذ شده و دلایل توجیهی آن.

۵۲- آگهی آغاز فرآیند تصمیم‌گیری باید دست کم ۱۵ روز پیش از آغاز آن در پایگاه اطلاع‌رسانی مؤسسه قرار گرفته، از طریق پست الکترونیکی و یا شبکه‌های اجتماعی مربوط، به همه اشخاص دخیل در فرآیند تصمیم‌گیری ارسال شود، در داخل و بیرون مؤسسه و واحدهای تابعه آن در معرض و دسترس عموم قرار گرفته یا حسب مورد از طریق رسانه‌های سراسری یا محلی به اطلاع عموم رسانده شود.

- ۱ - مستندات قانونی،
 - ۲ - دلایل توجیهی برای نشان دادن ضرورت اتخاذ تصمیم،
 - ۳ - مهلت زمانی، مکان و روشی که شهروندان، مؤسسات عمومی و خصوصی ذیربیط و ذینفع در فرآیند تصمیم‌گیری می‌توانند به پیش‌نویس تصمیمات دسترسی پیدا کنند و توصیه‌های خود را ارائه نمایند،
 - ۴ - حذئات تماس، یا اشخاصی، که مسئول جمع‌آوری و بررسی توصیه‌ها هستند.

ماده ۵۳- توصیه‌های شهروندان، مؤسسه‌ات عمومی و خصوصی ذیربط و ذینفع در فرآیند تصمیم‌گیری باید توسط مرجع عمومی، مسئوا، تهیه بیش نویس، به روشن‌های زیر گردآوری شود:

- ۱ - توصیه‌های شفاهی یا کتبی که در طی مشورت‌ها ارائه شده‌اند، باید در صورت جلسات جلسه مربوط با روش مناسبی منعکس شوند.
 - ۲ - توصیه‌های کتبی که به صورت فردی جمع آوری شده‌اند، باید مطابق مقررات ثبت شوند.

ماده ۵۴- مؤسسه عمومی باید پرونده پیش‌نویس تصمیمات را که در بردارنده مشورت‌های انجام شده با شهروندان، مؤسسات عمومی و خصوصی ذیربیط و ذینفع در فرآیند تصمیم‌گیری و توصیه‌ها و نتیجه‌گیری‌های آنها باشد، برای همه شهروندان، مؤسسات عمومی و خصوصی ذیربیط و ذینفع در فرآیند تصمیم‌گیری در دسترس قرار دهد.

پیش‌نویس تصمیم باید همراه با خلاصه توصیه‌ها برای بررسی و اتخاذ تصمیم ارسال شود.

ماده ۵۵- شهروندان می‌توانند بر اساس آیین‌نامه‌ای که به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید مطالبات خود را در موضوعات و مسائل عمومی جامعه بیان کرده و خواهان توضیح و شفافسازی شوند.

ماده ۵۶- اشخاص مشمول باید در ابتدای کلیه تصمیمات خود دلایل و مستندات قانونی و آیین‌نامه‌ای تصمیم را قید کنند و تصمیمات خود را موجه‌سازی کنند. مؤسسات مجاز نیستند صرفاً با استناد به بخشنامه‌ها یا سایر مصوبات داخلی خود با درخواست متقاضی مخالفت کنند. تصمیمات اداری باید شامل نکات زیر باشد:

۱- تاریخ صدور،

۲- مشخصات متقاضی،

۳- مفاد اصلی تصمیم،

۴- مستندات قانونی، ادله و استدلال‌های منجر به اتخاذ تصمیم،

۵- اعلام مرجع و مهلت اعتراض به تصمیم،

۶- نام و سمت صادرکننده تصمیم،

۷- اسامی موافقین و مخالفین در تصمیمات شورایی،

تبصره- نسخه‌ای از تصمیم باید به متقاضی تحویل داده شود. هر شخص ذینفع می‌تواند رونوشت مصدق آن را از دستگاه صادرکننده تصمیم درخواست کند.

ه- شفافیت زیست محیطی

ماده ۵۷- سازمان منابع طبیعی کشور مکلف است با همکاری سازمان حفاظت محیط زیست و سایر مؤسسات عمومی ذیربیط اطلاعات تخصصی مربوط به خود از قبیل مناطق چهار گانه حفاظت شده محیط زیست موضوع ماده ۳ و ۱۶ قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست مصوب ۱۳۷۱ و ظرفیت نهایی و امکان بهره برداری از منابع طبیعی را به تفکیک منابع و مناطق مشخص کند.

ماده ۵۸ - کلیه طرح های عمرانی بویژه طرح های راجع به صنایع استخراجی و صنایع مرتبط باید پس از تهیه و انتشار عمومی گزارش مطالعه ارزیابی تأثیرات زیست محیطی طرح تصویب شده و اجرا شود. این گزارش حداقل باید حاوی اطلاعات زیر باشد و سازمان حفاظت محیط زیست آن را تأیید کرده باشد.

ماده ۵۹ - سازمان حفاظت محیط زیست مکلف است با همکاری سازمان برنامه و بودجه و سازمان منابع طبیعی کشور پایگاه اطلاعات زیست محیطی کشور را که از جمله باید حاوی گزارش های ارزیابی تأثیرات زیست محیطی کلیه طرح های عمرانی کشور و موانع تصویب و تجویز طرح های مخرب محیط زیست باشد در دسترس عموم قرار دهد.

بخش چهارم : شورای عالی شفافیت

ماده ۶۰ - به منظور نظارت بر حسن اجرای این قانون، تعیین راهبردهای شفاف سازی امور عمومی در کشور، تصویب دستورالعمل ها و شیوه نامه های اجرایی و رفع اختلافات در چگونگی اجرای این قانون، شورای عالی شفافیت با اعضای زیر تشکیل می شود:

۱. معاف حقوقی ریس جمهور به عنوان رئیس شورا،

۲. یک از نواب ریس مجلس شورای اسلامی،

۳. یک وکیل دادگستری به انتخاب هیأت ریسیه اتحادیه کانون های وکلای دادگستری با حداقل ۵ سال سابقه فعالیت،

۴. یک قاضی دیوان عالی کشور به انتخاب هیأت عمومی این دیوان،

۵. یک قاضی دیوان عدالت اداری به انتخاب هیأت عمومی این دیوان،

۶. یک نفر از مدیران مسئول یا سردبیران نشریات فعال با حداقل ۵ سال سابقه مدیر مسئول بر اساس آین مقرر برای انتخاب نماینده مدیران مسئول مطبوعات در هیأت نظارت بر رسانه ها،

۷. یک نماینده از شورای عالی استانها به انتخاب این شورا،

۸. یک نماینده از انجمن های علمی کشور به انتخاب شورای انجمن های علمی کشور،

۹. یک نماینده از اتاق اصناف ایران،

۱۰. یک نماینده از اتاق بازرگانی،

۱۱. یک نماینده از اتاق تعاون،

۱۲. دو نماینده از دو تشکل مردم نهاد،

اعضای ردیف یک و دو می توانند راسا در جلسات شورا شرکت کنند و یا نماینده مطلع و تمام الاختیار خود را به شورا معرفی کنند.

دیرخانه شورا در نهاد ریاست جمهوری تشکیل می شود و انجام کلیه امور دیرخانه‌ای شورا و کمیسیون‌های آن را بر عهده خواهد داشت. دیر شورا با حکم معاون حقوقی رئیس جمهور منصوب خواهد شد.

ماده ۶۱ - رعایت تنوع سیاسی و حزبی، قومی، مذهبی و جغرافیایی در معرفی و انتخاب اعضای شورا الزامی است.

ماده ۶۲ - حضور نمایندگان معرفی شده از سوی اعضای ثابت شورا و کمیسیونها برای یک دوره دو ساله می باشد و عضو مزبور موظف است هر سال نماینده جدیدی به شورا و کمیسیونها معرفی کند.
تبصره: اعضای غیر ثابت شورا و کمیسیونها نیز برای مدت دو سال انتخاب می شوند.

ماده ۶۳ - جلسات شورای عالی با حضور حداقل ۱۱ عضو رسمیت می باید و تصمیمات با اکثریت مطلق اتخاذ می شود. شورا در اولین جلسه خود با اکثریت دو سوم آراء آینه نامه داخلی خود را تصویب می کند.

ماده ۶۴ - شورای عالی شفافیت موظف است طرف سه ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون، ضوابط ایجاد و اداره پایگاه‌های اطلاع رسانی اشخاص مشمول این قانون را بویژه از جهت محتوا، سهولت و سرعت دسترسی کاربران، بهروز بودن، قابل اعتماد بودن و قابل فهم بودن برای عموم مردم، تصویب و جهت اجرا ابلاغ نماید.

ماده ۶۵ - شورای عالی شفافیت مکلف است در مدت شش ماه از تاریخ تشکیل این شورا فهرست اطلاعات تخصصی موضوع بند «۱۵» ماده (۴) را راسا یا با همکاری نهادهای مربوطه تهیه و منتشر نماید.

ماده ۶۶ - کمیسیون‌های «امور مالی و اقتصادی»، «امور سیاسی، امنیتی و قضایی»، «امور اجتماعی، فرهنگی و آموزشی» و «تنقیح و تدوین قوانین و مقررات کشور»، به عنوان ارکان فرعی شورای عالی و زیرنظر آن فعالیت خواهند کرد. شورای عالی می تواند حسب ضرورت، کمیسیون‌های تخصصی لازم را ایجاد کند. وظیفه هماهنگی بین کمیسیون‌ها به عهده ریس شورای عالی خواهد بود.

ماده ۶۷ - جلسات کمیسیون‌های تخصصی با حضور نصف بعلاوه یک اعضا رسمیت خواهد داشت و تصمیمات و مصوبات آنها با نیز با اکثریت نصف بعلاوه یک آرا حاضرین معتبر و لازم الاجرا خواهد بود.

ماده ۶۸ - شورای عالی و کمیسیون‌های آن برای انجام وظایف خود می توانند کارگروه‌های مشورتی در زمینه‌های مورد نیاز تشکیل دهند و از کارشناسان خبره برای حضور در جلسات دعوت کنند.

ماده ۶۹- هر یک از کمیسیون‌ها می‌تواند هر نوع تحقیقی را که لازم می‌داند در چارچوب قانون انجام دهد و در مورد کلیه تصمیمات و اقداماتی که مؤسسات مشمول این قانون در اجرای این قانون صورت می‌دهند بررسی و اتخاذ تصمیم نماید. مدیران و مسولان اشخاص مشمول این قانون، ملزم هستند همکاری لازم را با کمیسیون به عمل آورند و از تصمیمات کمیسیون تعیت کنند و الا به مجازات مقرر برای سریچی از اجرای دستورهای مقام‌های بالاتر در قانون رسیدگی به تخلفات اداری مصوب ۱۳۷۲، محکوم خواهند شد.

ماده ۷۰- الف - کمیسیون امور مالی و اقتصادی به منظور تحقق شفافیت در تمامی تصمیمات، دستورات، سیاستگذاریها، اقدامات و اعمال حقوقی اقتصادی اشخاص مشمول این قانون اعم از اعمال حاكمیتی یا تصدی‌گری، با اعضای ذیل تشکیل می‌شود:

۱. یکی از معاونان وزیر امور اقتصادی و دارایی به انتخاب وزیر مربوط،
۲. یکی از معاونان وزیر صنعت و معدن و تجارت به انتخاب وزیر مربوط،
۳. یکی از معاونان رئیس سازمان برنامه و بودجه به انتخاب رئیس سازمان،
۴. یک نماینده از شورای عالی استانها به انتخاب شورا،
۵. یک نفر از مدیران مسؤول یا سردبیران نشریات فعال با حداقل ۵ سال سابقه مدیر مسؤولی با انتخاب،
۶. یک نماینده از انجمن‌های علمی کشور به انتخاب شورای انجمن‌های علمی کشور،
۷. یک حقوقدان صاحب نظر در حوزه حقوق اقتصادی با معرفی مشترک وزیر دادگستری و معاون حقوقی رئیس جمهور و با حکم رئیس جمهور،
۸. یک نماینده از اتاق اصناف ایران،
۹. یک نماینده از اتاق بازرگانی،
۱۰. یک نماینده از اتاق تعاون،
۱۱. دو نماینده از دو تشكیل مردم نهاد.

ماده ۷۱- ب - کمیسیون تحقیق و تدوین قوانین و مقررات کشور به منظور تشخیص قوانین و مقررات معتبر از نامعتبر و ساده سازی قوانین و مقررات، کمیسیون تحقیق و تدوین قوانین و مقررات کشور با ترکیب زیر تشکیل می‌شود:

- ۱- معاون حقوقی رئیس جمهور (به عنوان رئیس)،
- ۲- یکی از معاونان رئیس مجلس شورای اسلامی،
- ۳- یکی از معاونان رئیس قوه قضائیه،

- ۴ - یکی از قضات باسابقه دیوان عالی کشور به انتخاب هیأت عمومی دیوان مذکور،
- ۵ - یکی از قضات باسابقه دیوان عدالت اداری کشور به انتخاب هیأت عمومی دیوان مذکور،
- ۶ - یکی از استادان مبرز حقوق کشور با معرفی مشترک وزیر دادگستری و معاون حقوقی رئیس جمهور و با حکم رئیس جمهور،
- ۷ - دو نفر از وکلای با سابقه دادگستری به انتخاب رؤسای کانون‌های وکلای دادگستری کشور،
- ۸ - یک نماینده از انجمن‌های علمی کشور به انتخاب شورای انجمن‌های علمی کشور،
- ۹ - یک نماینده از اتاق اصناف ایران،
- ۱۰ - یک نماینده از اتاق بازرگانی،
- ۱۱ - یک نماینده از اتاق تعاون،
- ۱۲ - دو نماینده از دو تشکل مردم نهاد به انتخاب،
- ۱۳ - یک نماینده از شورای عالی استانها به انتخاب شورا،
- ۱۴ - یک نفر از مدیران مسؤول یا سردبیران نشریات فعال با حداقل ۵ سال سابقه مدیر مسولی با انتخاب.

- ماده ۷۲-ج - کمیسیون امور سیاسی، امنیتی و قضایی
به منظور تحقیق شفافیت در ارکان و حوزه های حاکمیتی کشور در امور سیاسی، امنیتی و قضایی،
کمیسیونی با همین عنوان مرکب از اعضای ذیل تحت نظر شورای عالی شفافیت تشکیل می شود:
۱. یکی از روسا یا معاونان وزیر دادگستری به انتخاب وزیر مربوط،
 ۲. یکی از روسا یا معاونان وزیر کشور به انتخاب وزیر مربوط،
 ۳. یکی از روسا یا معاونان وزیر اطلاعات به انتخاب وزیر مربوط،
 ۴. یکی از روسا یا معاونان وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات به انتخاب وزیر مربوط،
 ۵. یک نماینده از شورای عالی استانها به انتخاب شورا،
۶. یک نفر از مدیران مسؤول یا سردبیران نشریات فعال با حداقل ۵ سال سابقه مدیر مسولی با انتخاب،
۷. یک نماینده از انجمن‌های علمی کشور به انتخاب شورای انجمن‌های علمی کشور،
۸. یک حقوقدان صاحب نظر در حوزه حقوق اقتصادی با معرفی مشترک وزیر دادگستری و معاون حقوقی رئیس جمهور و با حکم رئیس جمهور،
۹. یک نماینده از اتاق اصناف ایران،

۱۰. یک نماینده از اتاق بازرگانی،

۱۱. یک نماینده از اتاق تعاون،

۱۲. دو نماینده از دو تشکل مردم نهاد.

ماده ۷۳-۵- کمیسیون امور اجتماعی، فرهنگی و آموزشی

۱. به منظور تحقق شفافیت در تمامی سیاستگذاریها، تصمیمات و فعالیتهای اجتماعی، فرهنگی و آموزشی کشور و پاسخگویی ارکان حکومت به عموم مردم در این خصوص، کمیسیون امور اجتماعی، فرهنگی و آموزشی به عنوان رکن فرعی و تخصصی شورا با اعضای زیر تشکیل می‌شود:

۲. یکی از روسا یا معاونان وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی به انتخاب وزیر مربوط

۳. یکی از روسا یا معاونان وزیر علوم، تحقیقات و فناوری به انتخاب وزیر مربوط

۴. یکی از روسا یا معاونان وزیر آموزش و پرورش به انتخاب وزیر مربوط

۵. یکی از روسا یا معاونان وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات به انتخاب وزیر مربوط

۶. یک نماینده از شورای عالی استانها به انتخاب شورا

۷. یک نفر از مدیران مسؤول یا سردبیران نشریات فعال با حداقل ۵ سال سابقه مدیر مسولی با انتخاب

۸. یک نماینده از انجمن‌های علمی کشور به انتخاب شورای انجمن‌های علمی کشور

۹. یک حقوقدان صاحب نظر در حوزه حقوق اقتصادی با معرفی مشترک وزیر دادگستری و معاون حقوقی

رئیس جمهور و با حکم رئیس جمهور،

۱۰. یک نماینده از اتاق اصناف ایران

۱۱. یک نماینده از اتاق بازرگانی

۱۲. یک نماینده از اتاق تعاون

۱۳. دو نماینده از دو تشکل مردم نهاد

ماده ۷۴- مصوبات و تصمیمات کمیسیون‌ها در شورای عالی شفافیت، قابل شکایت است و مصوبات و

تصمیمات شورای عالی قابل شکایت در دیوان عدالت اداری است.

ماده ۷۵- شورای عالی باید هر ساله گزارشی درباره عملکرد خود و پایش اجرای این قانون در سطوح ملی و

بخشی به مقام رهبری و مجلس شورای اسلامی تقدیم کند. این گزارش در دسترس عموم قرار می‌گیرد.

بخش پنجم : سایر مقررات

ماده ۷۶- به منظور حسن اجرای این قانون، اشخاص مشمول موظفند کلیه اقدامات لازم اعم از برنامه‌ریزی، شناسایی روش‌ها، رویه‌ها و فرآیندهای مورد نیاز این قانون، آموزش کارمندان و تجهیز واحدهای بازرگانی و رسیدگی به شکایات را انجام دهند.

ماده ۷۷- مسؤولیت اجرای این قانون با بالاترین مقام اشخاص مشمول است.

ماده ۷۸- نقض هر یک از الزامات و تکالیف موضوع این قانون، در حکم جرم موضوع ماده (۵۷۶) قانون مجازات اسلامی است و پرونده پس از تایید شورای عالی شفافیت مبنی بر احراز تخلف، به مراجع قضایی جهت تعقیب و مجازات ارجاع می‌شود.

تبصره ۱- چنانچه تخلف صورت گرفته دارای وصف جزایی دیگر از قبیل ارتشا و اختلاس باشد، علاوه بر مجازات موضوع این ماده، مجازات جرم ارتکابی نیز معمول خواهد شد. در این موارد موضوع باید مستقیماً در مراجع قضایی مورد رسیدگی قرار گیرد.

تبصره ۲- چنانچه انفال جزء مجازات‌های جرم ارتکابی باشد، مجازات شدیدتر اعمال می‌شود.

تبصره ۳- شورای عالی شفافیت مکلف است ظرف مدت یک ماه از تاریخ گزارش و یا شکایت به موضوع رسیدگی نموده و در مدت یک ماه از تاریخ تایید گزارش موضوع شکایت، پرونده را به مراجع قضایی ارسال نماید.

تبصره ۴- در مواردی که موضوع تخلف قابل گذشت باشد مانند نقض حریم خصوصی، در صورت گذشت شاکی خصوصی قبل از ارجاع پرونده به مراجع قضایی پرونده از حیث جزایی بایگانی می‌شود.

ماده ۷۹- از تاریخ لازم‌اجرا شدن این قانون، قوانین زیر نسخ می‌شود:

- قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات مصوب ۱۳۸۷،

- قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹،

- سایر قوانین مغایر،

ماده ۸۰- منابع مالی موردنیاز اجرای این قانون هر ساله به پیشنهاد مشترک معاونت حقوقی ریاست جمهوری و وزارت امور اقتصادی و دارایی توسط سازمان برنامه و بودجه کشور در لوایح بودجه سالیانی پیش‌بینی می‌گردد. بویژه نهایی لایحه شفاهانسازی ۷۷/۵/۱۲